

**Handleiding
Uniform Pensioenoverzicht
Ex-partner
2013**

uniform
pensioen
overzicht

Den Haag, oktober 2012

Inhoudsopgave

1.	Doel en gebruiksaanwijzing	3
2.	Invullen Uniform Pensioenoverzicht ex-partner Model 1 Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)	6
3.	Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht ex-partner model 1 Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)	11
4.	Invullen Uniform Pensioenoverzicht ex-partner Model 2 Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)	14
5.	Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht ex-partner model 2 Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)	20
6.	Invullen Uniform Pensioenoverzicht ex-partner Model 3 Versie premieovereenkomst (beleggingsverzekering)	23
7.	Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht ex-partner model 3 Versie premieovereenkomst (beleggingsverzekering)	29

1. Doel en gebruiksaanwijzing

Doel Uniform Pensioenoverzicht ex-partner

Op grond van artikel 42 Pensioenwet (artikel 53 Wvb) is het periodiek verstrekken van informatie aan ex-partners verplicht. Het is niet verplicht deze informatie in een uniform model te verstrekken. De koepels van verzekeraars en pensioenfondsen (Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen, Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen, Verbond van Verzekeraars en Unie van Beroepspensioenfondsen) raden u aan de hiervoor ontwikkelde modellen van het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* te gebruiken.

Naast de verplichte opgave van het bijzonder partnerpensioen verkregen door scheiding, biedt het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* de mogelijkheid om een opgave te doen van de uitkering bij pensionering die rechtstreeks aan de ex-partner wordt gedaan (Verevend OP). Indien er conversie bij scheiding heeft plaatsgevonden, kunnen pensioenuitvoerders de UPO's Gewezen Deelnemer hanteren.

Modellen 2013

De modellen 2013 kennen exact dezelfde indeling als de modellen 2012. Wel is er een aantal beleidsmatige aanpassingen gedaan.

In alle gepubliceerde modellen, toelichtingen en handleidingen zijn wijzigingen aangebracht, met uitzondering van het UPO model voor de inkomensverzekeraars (Model 4).

Wijzigingen 2013

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

- De verwijzing naar de AOW achter de bedragen is verwijderd uit alle modellen. Deze wijziging is doorgevoerd in verband met de wetswijziging inzake de verhoging van de AOW-leeftijd.
- De herstelmaatregelen bij pensioenfondsen kunnen nu weergegeven worden op het UPO (alle modellen 1 en 2).
- Er is een wijziging aangebracht in de vermelding van uniforme voorbeeldrekenrente bij kapitaal- en premieovereenkomsten (alle modellen 2 en 3).
- Aanspraken tot de leeftijd van 67 jaar kunnen nu ook worden weergegeven op het UPO.

Wijziging van de referentie naar de AOW

Door de wijziging van de AOW-leeftijd per 2013 kan er verwarring optreden bij deelnemers wanneer de UPO modellen "excl. AOW" zouden vermelden bij de aanspraken vanaf 65. Om die reden is verwijzing naar de AOW achter de bedragen geschrapt. Pensioenuitvoerders die een peildatum hanteren van 2012 dienen deze verwijzing ook te schrappen. Tevens wordt de deelnemer er met een tekstblok op geattendeerd dat het UPO geen informatie bevat over de AOW en doorverwezen naar mijnpensioenoverzicht.nl voor meer informatie over de AOW-aanspraken en – ingangsdatum.

Weergave aanspraken tot 67

Dit jaar is het UPO model aangepast om ook de aanspraken tot - en vanaf - 67 te kunnen weergegeven voor de gewijzigde of nieuwe pensioenovereenkomsten die aanspraken kennen tot de leeftijd van 67 jaar.

Weergave herstelmaatregelen

De AFM is van mening dat belanghebbenden, indien hun pensioenuitvoerder per 1 april 2013 een verlaging van pensioenaanspraken en -rechten effectueert/ heeft geëffectueerd, er behoefte aan hebben te kunnen zien welk bedrag zij mislopen. Dit kan wat betreft de AFM op het UPO maar ook in de aankondigingsbrief of, voor zover hiervan sprake is, op het 'mijndomein' op de website van de pensioenuitvoerder. Volgens de Pensioenfederatie is het veruit het duidelijkst voor belanghebbenden wanneer het UPO 2013 *uitsluitend* de bedragen na toepassing van de verlaging vermeldt. Dit volgt dan logisch op de schriftelijke aankondiging van de verlaging door de pensioenuitvoerder vóór 1 maart 2013.

Van het vermelden van alleen *niet* verlaagde bedragen op het UPO is noch de Pensioenfederatie noch de AFM voorstander.

Via tekstoptyes kunnen pensioenuitvoerders herstelmaatregelen op het cijferdeel van het UPO nader benoemen. De teksten geven de belanghebbenden houvast bij de interpretatie van de cijfergegevens in relatie tot de herstelmaatregelen die de pensioenuitvoerder heeft getroffen. Het mag voor belanghebbenden geen vraag zijn of maatregelen nu wel of niet verdisconteerd zijn in de bedragen op het UPO 2013. De bedoelde nieuwe tekstoptyes zijn geplaatst in het tekstkader 'Bijzondere omstandigheden'.

Wijziging van de voorbeeldrekenrente bij kapitaal- en premieovereenkomsten

De tot en met het UPO 2012 nog gehanteerde voorbeeldrekenrente van 4% op het UPO bij aankoop van het pensioen bij premie- en kapitaalovereenkomsten is niet meer actueel. Daarom wordt er vanaf dit jaar een andere systematiek gehanteerd. Voor de pensioenindicaties moet in 2013 uitgegaan worden van de door DNB jaarlijks gepubliceerde 25-jaars SWAP-rente van september 2012 en de geldende overige tarieven. De voorbeeldrekenrente wordt op 1 decimaal afgerond.

Voor het UPO 2013 is de voorbeeldrekenrente derhalve vastgesteld op 2,4%. Pensioenfondsen die voor kapitaal- en premieovereenkomsten een gedefinieerde rekenrente (zoals vastgesteld in het reglement) hanteren, kunnen deze gedefinieerde rekenrente hanteren.

Vanaf wanneer te gebruiken?

Voor Uniforme Pensioenoverzichten die in 2013 worden verstrekt, moet gebruik worden gemaakt van deze handleiding. Het overzicht moet schriftelijk worden verstrekt. Na (expliciete) toestemming van de ex-partner mag het Uniform Pensioenoverzicht per e-mail worden verstuurd.

De modellen

Model 1. Uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)

Met dit model kunnen de volgende opgaven worden gedaan:

- Bijzonder PP in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum.
- Verevend OP in rentevorm en bijzonder PP in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum.

Model 2. Kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)

Met dit model kunnen de volgende opgaven worden gedaan:

- Bijzonder PP na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd.
- Verevend OP en bijzonder PP na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd.

Model 3. Premieovereenkomst (beleggingsverzekering)

Met dit model kunnen de volgende opgaven worden gedaan:

- Bijzonder PP na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd of een kapitaal bij overlijden is verzekerd.
- Verevend OP waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd, bijzonder PP in rentevorm.
- Verevend OP en bijzonder PP na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd.

Gebruiksaanwijzing

De wijzigingen ten opzichte van het Uniform Pensioenoverzicht 2012 zijn gemarkeerd. Dit geldt zowel voor aangepaste tekst als voor verwijderde tekst die niet door een aangepaste tekst is vervangen.

Het format van het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* moet één op één worden gevolgd. Dat betekent dat zowel de kaders zelf als de volgorde en de terminologie binnen die kaders overgenomen moeten worden en ingevuld, tenzij anders aangegeven. Optionele onderwerpen en teksten zijn weergegeven tussen (<>). Als optioneel weergegeven onderwerpen en teksten van toepassing zijn op de pensioenregeling moet u deze vermelden. In overige gevallen geven teksten die tussen keuzehaakjes zijn geplaatst keuzemogelijkheden of invulmogelijkheden. U moet een keuze maken uit de gegeven mogelijkheden of de juiste tekst invullen.

Als u eigen tekst kunt/toet toevoegen, wordt dit weergegeven door <....> of de vierkante haken [ ].

Vormgeving

Uit recent onderzoek onder consumenten is gebleken dat gebruikers van het Uniform Pensioenoverzicht houvast vinden in een heldere lay-out.

Voor de uniformiteit van het Uniform Pensioenoverzicht zijn er richtlijnen voor de vormgeving.

- gebruik van A4 formaat
- verdeling in blokken (lijnen of kleur). Zie de modellen op www.uniformpensioenoverzicht.nl.
- kopjes in een afwijkende kleur. Zie de modellen op www.uniformpensioenoverzicht.nl.

Vrij zijn kleur, lettertype en het papier. Uiteraard mag u uw eigen logo toevoegen. Op deze wijze kan het Uniform Pensioenoverzicht aansluiten bij uw eigen huisstijl.

In de hoofdstukken 2, 4, en 6, 'Invullen Uniform Pensioenoverzicht', wordt per onderdeel aangegeven welke acties u moet ondernemen.

Toelichting voor ex-partner

Voor het Uniform Pensioenoverzicht 2013 *ex-partner* is er, net als bij het Uniform Pensioenoverzicht 2013 voor actieve deelnemers, geen verplicht model voor de toelichting. Wel is het verplicht een aantal onderwerpen in uw eigen toelichting op te nemen als u dit best practice model hanteert. U mag dus zoveel mogelijk naar eigen inzicht een regelingspecifieke toelichting bij het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* voegen, zodat er een juist beeld van uw eigen regeling kan worden gegeven. De pensioenkoopels geven in de hoofdstukken 3, 5, en 7 van deze handleiding aan welke onderwerpen u ten minste opneemt als u dit best practice model hanteert, naast een aantal dringende aanbevelingen voor onderwerpen in de toelichting. Desgewenst kan de voorbeeldtoelichting die de pensioenkoopels hebben ontwikkeld (als basis) worden gebruikt.

2. Invullen Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 1

Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)

Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* <eejj>

Stand per	<31.12.eejj-1> <01.01.eejj>
<Pensioenuitvoerder> <Pensioenfonds>	<bedrijf> <opf> <bpf>
Pensioenovereenkomst	<uitkeringsovereenkomst> <premieovereenkomst>
Uw <i>ex-partner</i>	<ex-partner, geboren op dd.mm.eejj>
<Pensioendatum van uw <i>ex-partner</i> >	dd.mm.eejj>
<(Voormalig) werkgever van uw <i>ex-partner</i> >	<werkgever>
<Herkeningsnummer>	<referentie-/polis-/herkeningsnummer>

**BEWAAR UW PENSIOENOVERZICHT ZORGVULDIG. LEES OOK DE TOELICHTING.
DEZE IS ONDERDEEL VAN HET UNIFORM PENSIOENOVERZICHT.**

De kop Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* mag u alleen gebruiken als u het Uniform pensioenoverzicht *ex-partner* model 1 één op één volgt. U kunt de in het bovenstaande kader gehanteerde vormgeving overnemen. Het beeldmerk van het Uniform Pensioenoverzicht kan vrij van rechten worden gebruikt. In de kop van het overzicht mag u uw eigen logo plaatsen.

Als u ervoor kiest een eigen model te gebruiken dan mag u de term Uniform niet gebruiken. Dit is om verwarring met het Uniform Pensioenoverzicht te voorkomen.

U kunt het jaartal vermelden waarin het pensioenoverzicht wordt verstrekt. Ingevuld moet dus bijvoorbeeld worden '2013' als de deelnemer het overzicht in juni 2013 ontvangt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* behoudt het oorspronkelijke jaartal.

De naam van de pensioenuitvoerder of van het pensioenfonds moet vermeld worden zodat de *ex-partner* weet waar het pensioen ondergebracht is.

Om aan te geven welk soort overeenkomst het betreft, kan in dit model een keuze worden gemaakt uit 'uitkeringsovereenkomst' en 'premieovereenkomst' (aanspraak op uitkering).

Om het voor de *ex-partner* aan wie dit overzicht gezonden wordt, zo duidelijk mogelijk te maken op welk pensioen dit overzicht betrekking heeft, bestaat de mogelijkheid om gegevens van de andere *ex-partner* en zijn (voormalig) werkgever op te nemen.

De <Pensioendatum van uw *ex-partner*> is van belang als het bijzonder partnerpensioen vóór en na pensioendatum verschillend is én als het verevend ouderdompensioen is opgenomen in het UPO.

Tevens kan een eigen herkeningsnummer of kenmerk worden ingevuld. Voor de term <Herkeningsnummer> kunt u uw eigen benaming gebruiken.

Voor wie is dit pensioenoverzicht bedoeld?

Voor u	<naam gewezen partner> <geboren op <datum>> <burgerservicenummer>
---------------	---

Uiteraard is het van belang de naam van de ex-partner die dit pensioenoverzicht ontvangt, te vermelden. Aanbevolen wordt ook de geboortedatum te vermelden om de identificatie te verbeteren.

Welk pensioen kunt u verwachten?

Let op: Alle vermelde uitkeringen zijn bruto bedragen per jaar . Hierover moeten dus nog premies en belasting worden betaald. <Uw pensioen wordt in <drie>maandelijkse termijnen uitgekeerd.> Dit overzicht bevat geen informatie over uw AOW-uitkering. Wilt u meer weten over uw AOW? Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl voor een totaaloverzicht van uw pensioenen en uw AOW.

Bij pensionering van uw ex-partner <optioneel>

U ontvangt	
<vanaf <x> tot <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner>	€ .....
vanaf <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner zolang hij/ zij leeft	€ .....
Let op: u ontvangt het pensioen alleen als uw ex-partner in leven is op de pensioendatum.	

U kunt ervoor kiezen om met dit uniform pensioenoverzicht de ex-partner ook te informeren over de hoogte van het verevend pensioen dat rechtstreeks aan hem/haar uitgekeerd wordt.

Bij **U ontvangt** moet worden vermeld wat de feitelijke rechten zijn op de peildatum.

Afhankelijk van de regeling en de keuze van de spilleeftijd worden één of twee bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om een regel weg te laten.

Dus als de regeling van de ex-partner verschillende bedragen kent (bijvoorbeeld van 62 tot 65 jaar een ander bedrag dan vanaf 65 jaar), worden beide regels ingevuld. Bij meer spilleeftijden mag de eerste regel vaker gebruikt worden.

Er is voor gekozen om hier geen verwijzing te maken met het moment waarop de ontvanger van dit UPO AOW gaat ontvangen.

Indien het verevende pensioen uit verschillende regelingen (bijvoorbeeld basisregeling en excedentregeling) in één pensioenoverzicht zijn opgenomen, dan moeten deze aanspraken hier opgeteld worden getoond op basis van de aard van de aanspraak (ingangsheeftijd en duur van de uitkering). Bijvoorbeeld: het bedrag vanaf leeftijd 65 zolang u leeft, is dan het totale bedrag aan levenslang ouderdomspensioen dat is verevend in alle betreffende regelingen.

Vraag	Antwoord
Hoe ga ik om met deelnemers die een gebroken pensioenleeftijd hebben, bijvoorbeeld 64 jaar en 6 maanden?	In het 'Uniform Pensioenoverzicht <i>ex-partner</i> ' is er ruimte om hier zelf invulling aan te geven. Bij een gebroken pensioenleeftijd kan worden gekozen voor <x> jaar en <x> maanden.

Bij overlijden van uw ex-partner <vóór zijn/ haar pensioendatum>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

Bij overlijden van uw ex-partner ná zijn/ haar pensioendatum <optioneel>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

Als de uitkering bij het eerste en tweede tekstblok verschilt, dan moeten beide tekstblokken worden opgenomen.

Als er geen verschil is tussen de uitkering bij het tweede en derde tekstblok, kunnen deze twee tekstblokken worden samengevoegd tot één tekstblok met het kopje 'Bij overlijden van uw ex-partner'.

Als er alleen sprake is van een partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum moet u ook beide tekstblokken opnemen. Het eerste tekstblok moet u in dat geval gebruiken om zichtbaar te maken dat er geen aanspraken zijn vóór de pensioendatum door in dit tekstblok bedragen van nul euro in te vullen.

Het ingangsmoment zal veelal het moment van overlijden zijn; het beëindigingsmoment kan regelingsspecifiek worden ingevuld. Er kunnen ook andere (omslag)momenten zijn die relevant zijn voor het recht op de uitkering. Als dit het geval is, kunt u die vermelden op het pensioenoverzicht.

Er zijn drie regels om (de verschillende onderdelen van) de uitkering te vermelden. Regels die niet worden gevuld kunnen vervallen.

De bedragen dienen opgeteld te zijn op basis van de aard van de aanspraak (ingangsmoment en duur van de uitkering). Indien er sprake is van aanspraken van dezelfde aard die afkomstig zijn uit meerdere regelingen (bijvoorbeeld basisregeling en excedentregeling) die in één pensioenoverzicht zijn opgenomen, dan moeten deze bij elkaar geteld worden getoond.

Houdt uw pensioen zijn waarde?

[Hier neemt u de voorwaardelijkheidsverklaring bij het bijzonder partnerpensioen en indien van toepassing de voorwaardelijkheidsverklaring bij het ouderdomspensioen uit de toeslagenmatrix op. Pensioenuitvoerders moeten zelf de inschatting maken of het opnemen van het toeslagenlabel bijdraagt aan de kwaliteit van informatievoorziening aan hun deelnemers. Een pensioenuitvoerder kan dus de keuze maken om het toeslagenlabel niet op te nemen. De AFM zal in dat geval niet handhavend optreden.]

U moet hier de verplichte tekst voor de betreffende pensioenregeling vermelden. Maakt u gebruik van de mogelijkheid om ook het verevende ouderdomspensioen te communiceren, en de toeslagregeling

voor het ouderdomspensioen wijkt af van die van het bijzonder partnerpensioen, dan kunt u beide teksten opnemen. Ook als de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum, neemt u beide teksten op.

U kunt een verband leggen tussen beide teksten door te beginnen met 'Voor de uitkering bij pensionering van uw ex-partner geldt dat...' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner geldt dat....'.

In het geval dat de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum, beginnen de teksten met 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner vóór de pensioendatum geldt dat....' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner na de pensioendatum geldt dat....'.

Als u ervoor kiest om het toeslagenlabel op te nemen, moet u eerst het toeslagenlabel vermelden en daarna de verplichte tekst. De tekst mag rechts naast het toeslagenlabel of eronder worden geplaatst. Alle varianten van het toeslagenlabel worden via de website van de AFM (www.afm.nl/professionals) beschikbaar gesteld.

Let op: Als het toeslagbeleid wordt gewijzigd, moet de ex-partner binnen drie maanden hierover worden geïnformeerd.

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

<Vanwege de te lage dekkingsgraad is bij <naam pensioenuitvoerder> een herstelplan opgesteld.>

<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft <naam pensioenuitvoerder> een aanwijzing gegeven.>

<De Nederlandsche Bank heeft bij <naam pensioenuitvoerder> een bewindvoerder aangesteld.>

<Wij verhoogden het pensioen <tot en met datum> jaarlijks met <...% van de> <loon><prijs>ontwikkeling.> Vanaf <datum> <tot en met datum> proberen wij het pensioen <jaarlijks> met <...% van de> <loon><prijs>ontwikkeling te verhogen. [Eigen tekst pensioenuitvoerder.]>

<Het pensioen dat is opgebouwd tot en met <datum> is op <datum> verlaagd met <...%>. Met deze verlaging is in dit overzicht rekening gehouden.>

<Op <datum> is het opbouwpercentage verlaagd. Vanaf <datum> <tot en met datum> is het opbouwpercentage <tijdelijk> ...%. In de in dit overzicht vermelde bedragen is <wel> <geen> rekening gehouden met het lagere opbouwpercentage.> <In het eerstvolgende overzicht worden de nieuwe bedragen vermeld.> [Eigen tekst pensioenuitvoerder.]>

Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.

Als één van bovenstaande situaties van toepassing is moet dat worden meegedeeld. Dat hoeft echter niet op het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* en ook niet volgens bovenstaand format. Het verstrekken van deze informatie in het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* is alleen zinvol als de maatregelen nog van toepassing zijn op het moment van verstrekken van het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner*. Daarom is dit onderdeel als optioneel weergegeven.

Als het duidelijk is dat de ontvanger van het Uniform Pensioenoverzicht hiermee een beter inzicht in de vermelde bedragen krijgt, adviseren wij u onder Bijzondere omstandigheden voor zover van toepassing ook de tekst(en) over de voor uw regeling toegepaste herstelmaatregelen op te nemen. Zie het tekstblok Bijzondere omstandigheden voor de optionele teksten. De teksten betreffen de volgende maatregelen:

- Geen of andere verhoging van het pensioen.
U kunt hier ook voor eigen tekst kiezen. Zorgt u er daarbij voor dat uw eigen formulering zo dicht mogelijk bij de formulering van het bestuursbesluit blijft.
- Korting aanspraken
- Verlaging opbouwpercentage
- Eigen tekst over een of meer maatregelen die afwijken van de bovenstaande opties.
Als de optionele teksten afwijken van uw herstelmaatregel(en), bijvoorbeeld de wijziging van de franchise, dan kunt u eigen tekst opnemen.

Heeft u vragen?

Neem voor meer informatie contact op met <naam pensioenuitvoerder> <de verzekeringsadviseur>, bereikbaar op <telefoonnummer> <en via <e-mailadres>>. <Op onze website www..... kunt u de antwoorden vinden op veelgestelde vragen.>

Dit pensioenoverzicht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Wij zijn uitgegaan van de ons bekende gegevens en uw pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van <....>.>

Aanbevolen wordt om in het eerste tekstblok zo concreet mogelijk te vermelden waar de deelnemer terecht kan met vragen. In ieder geval moet het telefoonnummer en bij voorkeur ook het e-mailadres vermeld worden. Het tweede tekstblok neemt u over.

3. Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* model 1

Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)

Hoe gaat u om met de toelichting bij het Uniform Pensioenoverzicht?

De toelichting is een verplicht onderdeel van het Uniform Pensioenoverzicht. Wel bent u voor een belangrijk deel vrij om die toelichting te vullen met uitleg waarvan u als uitvoerder weet dat juist die voor uw deelnemers van belang is.

Er zijn enkele zaken waarin u niet vrij bent als u dit best practice model hanteert:

Waar in het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht verwezen wordt naar de toelichting, geeft u in uw toelichting altijd uitleg over de desbetreffende begrippen. Waar de verwijzing naar de toelichting binnen een optie is geformuleerd, geldt deze verplichting natuurlijk alleen als de optie van toepassing is.

Als u begrippen toelicht, neemt u de letterlijke tekst over van de (rode) hoofdkoppen die horen bij de passages in het Uniform Pensioenoverzicht waarop uw toelichting betrekking heeft. Zo voorkomt u dat uw toelichting een zoekplaatje voor de lezer wordt.

Bij de begrippen die u toelicht, houdt u om diezelfde reden de volgorde aan waarin het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht die begrippen behandelt.

Verder wordt dringend aanbevolen om aandacht te besteden aan de effecten die de keuzemogelijkheden (vervroeging, uitstel en/of hoog/laag) hebben voor het verevende ouderdomspensioen dat uitgekeerd wordt aan de ex-partner (als u gebruik maakt van de mogelijkheid dat pensioen te communiceren).

Vóór u aan de slag gaat met de toelichting...

Uit het genoemde consumentenonderzoek onder gebruikers van het Uniform Pensioenoverzicht is ook gebleken dat veel deelnemers zich afvragen waarom het Uniform Pensioenoverzicht geen netto bedragen vermeldt. Desondanks is het verplicht opnemen van netto bedragen op het Uniform Pensioenoverzicht 2013 geen overweging geweest. Fiscaal-technisch is het Uniform Pensioenoverzicht namelijk niet het optimale middel om deelnemers een (indicatief) netto bedrag te presenteren, omdat kennis van het totaalinkomen, de persoonlijke situatie van de deelnemer en het belastingtarief over x-jaar ontbreekt.

Pensioenuitvoerders die in hun eigen toelichting bij het Uniform Pensioenoverzicht met de nodige voorbehouden wel netto bedragen willen presenteren of willen verwijzen naar een rekentool op hun website, zijn daarin uiteraard vrij. De onderstaande voorbeeldtoelichting houdt hiermee echter geen rekening. Als u ervan afziet om zelf een toelichting te ontwerpen, kunt u gebruik maken van de voorbeeldtoelichting als basis voor uw eigen toelichting. U bent ook vrij om delen van de voorbeeldtoelichting te gebruiken in uw eigen toelichting.

Vraag	Antwoord
In het Uniform Pensioenoverzicht wordt op enkele plaatsen de term 'pensioenreglement' gebruikt om te verwijzen naar het document waarin een bepaald onderdeel van de pensioenregeling is vastgelegd. Mag de term 'pensioenreglement' worden vervangen door de naam van een ander document waarin het betreffende onderdeel is geregeld?	Het Uniform Pensioenoverzicht moet voor de deelnemer helder en begrijpelijk zijn. Daarom is het toegestaan om in plaats van 'pensioenreglement' de terminologie te gebruiken die aansluit bij het document waarin het betreffende onderdeel van de regeling is vastgelegd.

Voorbeeld Toelichting <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 1

<Uitkeringsovereenkomst> <Premieovereenkomst>

Wat heeft u aan het <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner*?

Uw *ex-partner* heeft pensioen opgebouwd bij [naam pensioenuitvoerder.] U en uw *ex-partner* hebben afspraken gemaakt over de verdeling van het pensioen van uw *ex-partner*. Daarom ontvangt u één keer <per jaar> <in de <vijf> <...> jaar een pensioenoverzicht. <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt bij pensionering van uw *ex-partner*. Hierop staan ook de bedragen die u krijgt indien uw *ex-partner* overlijdt.> <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt als uw *ex-partner* overlijdt.>

Wij adviseren u om dit overzicht te bewaren, samen met de overzichten die u van andere pensioenuitvoerders ontvangt. Zo houdt u een helder overzicht van uw pensioen. Op www.pensioenkijs.nl vindt u algemene informatie over pensioen.

Welk pensioen kunt u verwachten?

[Desgewenst eigen tekst pensioenuitvoerder over het waarom van de vermelding van bruto bedragen op het UPO en mogelijk beschikbare hulpmiddelen voor bruto-netto berekening.]

<Bij pensionering van uw *ex-partner*>

Dit is het bedrag aan jaarlijks pensioen dat u ontvangt vanaf de pensioenleeftijd van uw *ex-partner* die op het pensioenoverzicht staat.

U ontvangt dit pensioen niet of niet meer indien u of uw *ex-partner* overlijdt.

<Uw *ex-partner* kan < langer doorwerken> < of> < eerder met pensioen gaan> dan de standaard pensioenleeftijd van <65> <...> jaar. <Indien uw *ex-partner* eerder met pensioen gaat, gaat uw deel van het pensioen ook eerder in en wordt uw uitkering lager.> <Indien uw *ex-partner* langer doorwerkt gaat uw deel van het pensioen later in en wordt uw uitkering hoger.>>

<Ook kan uw *ex-partner* gedeeltelijk met pensioen gaan>. <Hij of zij ontvangt dan gedurende een bepaalde periode maar een gedeelte van het pensioen. Dit betekent dat uw uitkering dan ook voor een deel ingaat.>

<Uw *ex-partner* kan ervoor kiezen gedurende een bepaalde periode een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager pensioen. Andersom kan ook.> <Uw deel van het pensioen volgt deze keuze van uw *ex-partner*.> <Voor het vaststellen van uw deel van het pensioen houden wij geen rekening met deze keuze.>

Bij overlijden van uw *ex-partner*

<Als uw *ex-partner* overlijdt heeft u recht op een uitkering.>

<U ontvangt een uitkering als uw *ex-partner* overlijdt vóór zijn/haar pensioendatum. Overlijdt uw *ex-partner* ná zijn/haar pensioendatum dan heeft u geen recht op een uitkering.>

<U heeft alleen recht op een uitkering indien uw *ex-partner* overlijdt ná zijn/haar pensioendatum.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder, waarin wordt ingegaan op de situatie vóór en ná pensionering.]

Houdt het pensioen zijn waarde?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder in aanvulling op de verplichte tekst.]

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

[Indien één van de hier genoemde situaties aan de orde is, schrijft de wet voor dat u hierover communiceert. U hoeft dit echter niet per se op het <Uniform> Pensioenoverzicht te doen. Omdat het voor de hand ligt dat u in deze situatie kiest voor eigen specifieke tekst, hebben de pensioenkoepels over dit onderwerp geen voorbeeldtekst uitgewerkt.]

<Uw pensioenfonds heeft een te lage dekkingsgraad. Daarom heeft uw pensioenfonds een herstelplan opgesteld.>

<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft een aanwijzing gegeven.>

<De Nederlandsche Bank heeft een bewindvoerder aangesteld.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder ter toelichting.]

<Let op: In <jaartal> moeten wij mogelijk nog aanvullende maatregelen nemen. Dit kan betekenen dat [eigen tekst pensioenuitvoerder waarin de voorgenomen herstelmaatregel(en) worden vermeld.] U kreeg daarover een brief van ons. Via onze website houden wij u volledig op de hoogte van de actuele situatie. U ontvangt meer informatie van ons als deze maatregelen definitief worden doorgevoerd.>

Heeft u vragen?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder.]

4. Invullen Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 2

Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)

Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* <eejj>

Stand per	<31.12.eejj-1> <01.01.eejj>
<Pensioenuitvoerder> <Pensioenfonds>	<bedrijf> <opf> <bpf>
Pensioenovereenkomst	<kapitaalovereenkomst> <premieovereenkomst>
Uw <i>ex-partner</i>	<ex-partner, geboren op dd.mm.eejj>
<Pensioendatum van uw <i>ex-partner</i> >	dd.mm.eejj>
<(Voormalig) werkgever van uw <i>ex-partner</i> >	<werkgever>
<Herkeningsnummer>	<referentie-/polis-/herkeningsnummer>

BEWAAR UW PENSIOENOVERZICHT ZORGVULDIG. LEES OOK DE TOELICHTING. DEZE IS ONDERDEEL VAN HET UNIFORM PENSIOENOVERZICHT.

De kop Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* mag u alleen gebruiken als u het Uniform pensioenoverzicht *ex-partner* model 2 één op één volgt. U kunt de in het bovenstaande kader gehanteerde vormgeving overnemen. Het beeldmerk van het Uniform Pensioenoverzicht kan vrij van rechten worden gebruikt. In de kop van het overzicht mag u uw eigen logo plaatsen. Als u ervoor kiest een eigen model te gebruiken dan mag u de term Uniform niet gebruiken. Dit is om verwarring met het Uniform Pensioenoverzicht te voorkomen.

U kunt het jaartal vermelden waarin het pensioenoverzicht wordt verstrekt. Ingevuld moet dus bijvoorbeeld worden '2013' als de deelnemer het overzicht in juni 2013 ontvangt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* behoudt het oorspronkelijke jaartal.

De naam van de pensioenuitvoerder of van het pensioenfonds moet vermeld worden zodat de *ex-partner* weet waar het pensioen ondergebracht is.

Om aan te geven welk soort overeenkomst het betreft, kan in dit model een keuze worden gemaakt uit 'kapitaalovereenkomst' en 'premieovereenkomst' (aanspraak op kapitaal).

Om het voor de *ex-partner* aan wie dit overzicht gezonden wordt, zo duidelijk mogelijk te maken op welk pensioen dit overzicht betrekking heeft, bestaat de mogelijkheid om gegevens van de andere *ex-partner* en zijn (voormalig) werkgever op te nemen.

De <Pensioendatum van uw *ex-partner*> is van belang als het bijzonder partnerpensioen vóór en na pensioendatum verschillend is én als het verevend ouderdomspensioen is opgenomen in het UPO.

Tevens kan een eigen herkeningsnummer of kenmerk worden ingevuld. Voor de term <Herkeningsnummer> kunt u uw eigen benaming gebruiken.

Voor wie is dit pensioenoverzicht bedoeld?

Voor u	<naam gewezen partner> <geboren op <datum>> <burgerservicenummer>
--------	---

Uiteraard is het van belang de naam van de *ex-partner* die dit pensioenoverzicht ontvangt, te vermelden. Aanbevolen wordt ook de geboortedatum te vermelden om de identificatie te verbeteren.

Welk pensioen kunt u verwachten?

De pensioenregeling van uw ex-partner is een <kapitaalovereenkomst><premieovereenkomst> waarbij een kapitaal is opgebouwd. <Op de pensioendatum wordt met een deel van het kapitaal voor u een uitkering bij overlijden van uw ex-partner aangekocht.> <Op de pensioendatum wordt met een deel van het kapitaal een uitkering bij pensionering van uw ex-partner aangekocht, waarvan een deel aan u wordt uitgekeerd. Ook wordt voor u een uitkering bij overlijden van uw ex-partner aangekocht.>

Let op:

Alle vermelde uitkeringen zijn **bruto bedragen per jaar**. Hierover moeten dus nog premies en belasting worden betaald. <Uw pensioen wordt in <drie>maandelijkse termijnen uitgekeerd.>

Dit overzicht bevat geen informatie over uw AOW-uitkering. Wilt u meer weten over uw AOW? Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl voor een totaaloverzicht van uw pensioenen en uw AOW.

Bij pensionering van uw ex-partner <optioneel>

De hier vermelde bedragen zijn voorbeelden. We weten nu nog niet welke uitkering u kunt ontvangen. Bij de pensioenindicaties is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%> op de pensioendatum.

Pensioenindicatie

U ontvangt

<vanaf <x> tot <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner>

€ .....

vanaf <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner zolang hij/ zij leeft

€ .....

Let op: u ontvangt het pensioen alleen als uw ex-partner in leven is op de pensioendatum.

De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

De ex-partner die dit overzicht ontvangt, is geen partij van de verzekering die het bijzonder partnerpensioen (en het eventuele verevende ouderdomspensioen) financiert. Daarom wordt geen expliciete informatie over de verzekering gegeven. De informatie in dit uniform pensioenoverzicht beperkt zich tot een algemene uitleg.

U kunt ervoor kiezen om met dit uniform pensioenoverzicht de ex-partner ook te informeren over de hoogte van het verevend pensioen dat rechtstreeks aan hem/haar uitgekeerd wordt.

Er moet dan een indicatie worden gegeven van het pensioen dat met het eerder beschreven kapitaal kan worden gekocht en uitgekeerd aan de ex-partner. Daarbij moet voor de pensioenindicaties uitgegaan worden van de door DNB in oktober gepubliceerde 25-jaars SWAP-rente van september in het voorafgaande jaar en de nu geldende overige tarieven. Dit betekent dat in het UPO 2013 de voorbeeldrekenrente vastgesteld is op 2,4%. Voor pensioenfondsen die een gedefinieerde rekenrente hanteren, wordt uitgegaan van de eigen rekenrente. De rekenrente wordt op 1 decimaal afgerond. Ook moet rekening worden gehouden met gedeeltelijke aanwending van het bedrag voor het kopen van een uitkering bij overlijden. De bedragen genoemd bij 'Bij pensionering' en 'Bij overlijden' mogen dus geen dubbeltelling bevatten.

Afhankelijk van de regeling en de keuze van de spilleeftijd worden één of twee bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om een regel weg te laten.

Dus als de regeling van de ex-partner verschillende bedragen kent (bijvoorbeeld van 62 tot 65 jaar een ander bedrag dan vanaf 65 jaar), worden beide regels ingevuld. Bij meer spilleeftijden mag de eerste regel vaker gebruikt worden.

Er is voor gekozen om hier geen verwijzing te maken met het moment waarop de ontvanger van dit UPO AOW gaat ontvangen.

Vraag	Antwoord
Hoe ga ik om met deelnemers die een gebroken pensioenleeftijd hebben, bijvoorbeeld 64 jaar en 6 maanden?	In het 'Uniform Pensioenoverzicht <i>ex-partner</i> ' is er ruimte om hier zelf invulling aan te geven. Bij een gebroken pensioenleeftijd kan worden gekozen voor <x> jaar en <x> maanden.

Bij overlijden van uw ex-partner <vóór zijn/haar pensioendatum>

Pensioenindicatie

<Als uw ex-partner voor zijn/haar pensioendatum overlijdt, komt een kapitaal beschikbaar voor een uitkering voor u. De hoogte van het kapitaal <is afhankelijk van de datum van overlijden en> bedraagt per <31.12.eeij-1.><01.01.eeij> € .....>. Met dit kapitaal kunt u onderstaande uitkering ontvangen. Daarbij is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%>.>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

<De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

Bij overlijden van uw ex-partner ná zijn/haar pensioendatum <optioneel>

Pensioenindicatie

<Op de pensioendatum van uw ex-partner komt een kapitaal beschikbaar voor een uitkering voor u. Met het kapitaal van € <.....> kunt u onderstaande uitkering ontvangen. Daarbij is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%>.>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

Let op: dit pensioen wordt alleen aangekocht als uw ex-partner in leven is op de pensioendatum.

<De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

Als het partnerpensioen bij het eerste en tweede tekstblok verschilt, dan moeten beide tekstblokken worden opgenomen.

Als er geen verschil is tussen de uitkering bij het eerste en tweede tekstblok, kunnen deze twee tekstblokken worden samengevoegd tot één tekstblok met het kopje 'Bij uw overlijden'.

Als er alleen sprake is van een partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum moet u beide tekstblokken opnemen. Het tweede tekstblok moet u in dat geval gebruiken om zichtbaar te maken dat

er geen aanspraken zijn vóór de pensioendatum door in dit tekstblok bedragen van nul euro in te vullen.

Let op: Als een deelnemer te zijner tijd gebruik maakt van de mogelijkheid om de pensioendatum te vervroegen, kan de situatie ontstaan dat er gedurende die periode tot aan de pensioenrichtleeftijd geen recht is op partnerpensioen.

Het ingangsmoment zal veelal het moment van overlijden zijn; het beëindigingsmoment kan regelingsspecifiek worden ingevuld. Er kunnen ook andere (omslag)momenten zijn die relevant zijn voor het recht op de uitkering. Als dit het geval is, kunt u die vermelden op het pensioenoverzicht.

Er zijn drie regels om (de verschillende onderdelen van) de uitkering te vermelden. Regels die niet worden gevuld kunnen vervallen. Er moet wel weer een 'knip' worden gelegd bij de pensioenrichtleeftijd van de partner, omdat de uitkering per die datum kan wijzigen.

Houdt uw pensioen zijn waarde?

[Hier neemt u de verplichte tekst op zoals beschreven in de ministeriële regeling. Zie ook de website van de AFM voor mogelijke ontwikkelingen rondom deze tekst.]

U moet hier de verplichte tekst voor de betreffende pensioenregeling vermelden. Maakt u gebruik van de mogelijkheid om ook het verevende ouderdomspensioen te communiceren, en de toeslagregeling voor het ouderdomspensioen wijkt af van die van het bijzonder partnerpensioen, dan moet u beide teksten opnemen. Ook als de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum, neemt u beide teksten op.

U kunt een verband leggen tussen beide teksten door te beginnen met 'Voor de uitkering bij pensionering van uw ex-partner geldt dat...' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner geldt dat....'.

In het geval dat de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum beginnen de teksten met 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner vóór de pensioendatum geldt dat....' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner na de pensioendatum geldt dat....'.

Let op: Als het toeslagbeleid wordt gewijzigd, moet de ex-partner binnen drie maanden hierover worden geïnformeerd.

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

<Vanwege de te lage dekkingsgraad is bij <naam pensioenuitvoerder> een herstelplan opgesteld.>

<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft <naam pensioenuitvoerder> een aanwijzing gegeven.>

<De Nederlandsche Bank heeft bij <naam pensioenuitvoerder> een bewindvoerder aangesteld.>

<Wij verhoogden het pensioen <tot en met datum> jaarlijks met <...% van de> <loon><prijs>ontwikkeling.> Vanaf <datum> <tot en met datum> proberen wij het pensioen <jaarlijks> met <...% van de> <loon><prijs>ontwikkeling te verhogen. [Eigen tekst pensioenuitvoerder.]>

<Het pensioen dat is opgebouwd tot en met <datum> is op <datum> verlaagd met <...%>. Met deze verlaging is in dit overzicht rekening gehouden.>

<Op <datum> is het opbouwpercentage verlaagd. Vanaf <datum> <tot en met datum> is het opbouwpercentage <tijdelijk> ...%. In de in dit overzicht vermelde bedragen is <wel> <geen> rekening gehouden met het lagere opbouwpercentage.> <In het eerstvolgende overzicht worden de nieuwe bedragen vermeld.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder.]

Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.

Als één van bovenstaande situaties van toepassing is moet dat worden meegedeeld. Dat hoeft echter niet op het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* en ook niet volgens bovenstaand format. Het verstrekken van deze informatie in het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* is alleen zinvol als de maatregelen nog van toepassing zijn op het moment van verstrekken van het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner*. Daarom is dit onderdeel als optioneel weergegeven.

Als het duidelijk is dat de ontvanger van het Uniform Pensioenoverzicht hiermee een beter inzicht in de vermelde bedragen krijgt, adviseren wij u onder Bijzondere omstandigheden voor zover van toepassing ook de tekst(en) over de voor uw regeling toegepaste herstelmaatregelen op te nemen. Zie het tekstblok Bijzondere omstandigheden voor de optionele teksten. De teksten betreffen de volgende maatregelen:

- Geen of andere verhoging van het pensioen.
U kunt hier ook voor eigen tekst kiezen. Zorgt u er daarbij voor dat uw eigen formulering zo dicht mogelijk bij de formulering van het bestuursbesluit blijft.
- Korting aanspraken
- Verlaging opbouwpercentage
- Eigen tekst over een of meer maatregelen die afwijken van de bovenstaande opties.
Als de optionele teksten afwijken van uw herstelmaatregel(en), bijvoorbeeld de wijziging van de franchise, dan kunt u eigen tekst opnemen.

Heeft u vragen?

Neem voor meer informatie contact op met <naam pensioenuitvoerder> <de verzekeringsadviseur>, bereikbaar op telefoonnummer ..... <en via <e-mailadres>>. <Op onze website [www.....](#) kunt u de antwoorden vinden op veelgestelde vragen.>

Dit pensioenoverzicht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Wij zijn uitgegaan van de ons bekende gegevens en het pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van <....>.>

Aanbevolen wordt om in het eerste tekstblok zo concreet mogelijk te vermelden waar de deelnemer terecht kan met vragen. In ieder geval moet het telefoonnummer en bij voorkeur ook het e-mail-adres vermeld worden.

Het tweede tekstblok neemt u over.

5. Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* model 2

Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)

Hoe gaat u om met de toelichting bij het Uniform Pensioenoverzicht?

De toelichting is een verplicht onderdeel van het Uniform Pensioenoverzicht. Wel bent u voor een belangrijk deel vrij om die toelichting te vullen met uitleg waarvan u als uitvoerder weet dat juist die voor uw deelnemers van belang is.

Er zijn enkele zaken waarin u niet vrij bent als u dit best practice model hanteert:

1. Waar in het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht verwezen wordt naar de toelichting, geeft u in uw toelichting altijd uitleg over de desbetreffende begrippen. Waar de verwijzing naar de toelichting binnen een optie is geformuleerd, geldt deze verplichting natuurlijk alleen als de optie van toepassing is.
2. Als u begrippen toelicht, neemt u de letterlijke tekst over van de (rode) hoofdkoppen die horen bij de passages in het Uniform Pensioenoverzicht waarop uw toelichting betrekking heeft. Zo voorkomt u dat uw toelichting een zoekplaatje voor de lezer wordt.
3. Bij de begrippen die u toelicht, houdt u om diezelfde reden de volgorde aan waarin het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht die begrippen behandelt.

Verder wordt dringend aanbevolen om aandacht te besteden aan de effecten die de keuzemogelijkheden (vervroeging, uitstel en/of hoog/laag) hebben voor het verevende ouderdomspensioen dat uitgekeerd wordt aan de ex-partner (als u gebruik maakt van de mogelijkheid dat pensioen te communiceren).

Vraag	Antwoord
In het Uniform Pensioenoverzicht wordt op enkele plaatsen de term 'pensioenreglement' gebruikt om te verwijzen naar het document waarin een bepaald onderdeel van de pensioenregeling is vastgelegd. Mag de term 'pensioenreglement' worden vervangen door de naam van een ander document waarin het betreffende onderdeel is geregeld?	Het Uniform Pensioenoverzicht moet voor de deelnemer helder en begrijpelijk zijn. Daarom is het toegestaan om in plaats van 'pensioenreglement' de terminologie te gebruiken die aansluit bij het document waarin het betreffende onderdeel van de regeling is vastgelegd.

Voorbeeld Toelichting <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 2

<Kapitaalovereenkomst> <Premieovereenkomst>

Wat heeft u aan het <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner*?

Uw *ex-partner* heeft pensioen opgebouwd bij [naam pensioenuitvoerder.] U en uw *ex-partner* hebben afspraken gemaakt over de verdeling van het pensioen van uw *ex-partner*. Daarom ontvangt u één keer <per jaar> <in de <vijf> <...> jaar een pensioenoverzicht. <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt bij pensionering van uw *ex-partner*. Hierop staan ook de bedragen die u krijgt indien uw *ex-partner* overlijdt.> <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt als uw *ex-partner* overlijdt.>

Wij adviseren u om dit overzicht te bewaren, samen met de overzichten die u van andere pensioenuitvoerders ontvangt. Zo houdt u een helder overzicht van uw pensioen. Op www.pensioen kijker.nl vindt u algemene informatie over pensioen.

Welk pensioen kunt u verwachten?

[Desgewenst eigen tekst pensioenuitvoerder over het waarom van de vermelding van bruto bedragen op het UPO en mogelijk beschikbare hulpmiddelen voor bruto-netto berekening.]

In de pensioenregeling van uw *ex-partner* is een kapitaal opgebouwd. <Op de pensioendatum wordt met een deel van het kapitaal voor u een uitkering bij overlijden van uw *ex-partner* aangekocht.> <Op de pensioendatum wordt met een deel van het kapitaal een uitkering bij pensionering van uw *ex-partner* aangekocht, waarvan een deel aan u wordt uitgekeerd. Ook wordt voor u een uitkering bij overlijden van uw *ex-partner* aangekocht.>

<Bij pensionering van uw *ex-partner*>

Pensioenindicatie

Dit is een rekenvoorbeeld van het jaarlijks pensioen dat u met het verzekerde kapitaal kunt ontvangen. Daarbij is gerekend met de tarieven die nu gelden en de rentestand die op het pensioenoverzicht staat. <[indien uniforme rekenrente] Deze rentestand is een voorbeeldrente die jaarlijks in oktober vastgesteld wordt en zoveel mogelijk aansluit bij de rentestand in de markt op dat moment. Als de jaarlijkse rente schommelt, leidt dat jaarlijks tot andere pensioenindicaties.>

Ook de tarieven kunnen in de loop van de tijd veranderen. <[indien uniforme rekenrente] Bij de daadwerkelijke aankoop van pensioen gaan we uit van de tarieven en rentestand die op dat moment gelden.> <[indien gedefinieerde rekenrente] Bij de daadwerkelijke aankoop van pensioen gaan we uit van de tarieven die op dat moment gelden.> Uw pensioen gaat in op de <eerste> dag <van de maand> <na de maand> dat u de pensioenleeftijd bereikt.

Belangrijke wijziging in de pensioenindicaties <optioneel>

In eerdere pensioenoverzichten werden de pensioenindicaties berekend met een vaste rente van 4,0%. <[indien uniforme rekenrente] Voortaan wordt de rente waarmee gerekend wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. U krijgt zo een actuele indicatie van de uitkering na pensionering. Als de jaarlijkse rente schommelt, leidt dat jaarlijks tot andere pensioenindicaties.> <[Indien gedefinieerde rekenrente] Voortaan wordt de rente waarmee gerekend wordt, berekend aan de hand van de rente die voor uw pensioenregeling is vastgesteld. U krijgt zo een actuele indicatie van de uitkering na pensionering. Als de rente <x> jaarlijks schommelt, leidt dat tot andere pensioenindicaties.>

<In dit overzicht is gerekend met een rente van x,x%. Deze rente kan anders zijn dan 4,0%. De pensioenindicatie in dit overzicht kan daarom afwijken van de pensioenindicatie in eerdere pensioenoverzichten.>

U ontvangt dit pensioen niet of niet meer indien u of uw *ex-partner* overlijdt.

<Uw ex-partner kan <langer doorwerken> <of> <eerder met pensioen gaan> dan de standaard pensioenleeftijd van <65> <...> jaar. <Als uw ex-partner eerder met pensioen gaat, gaat het pensioen dat u ontvangt ook eerder in en wordt uw uitkering waarschijnlijk lager.> Indien uw ex-partner langer doorwerkt gaat het pensioen dat u ontvangt ook later in en wordt uw uitkering waarschijnlijk hoger.>

<Ook kan uw ex-partner gedeeltelijk met pensioen gaan>. <Hij of zij ontvangt dan gedurende een bepaalde periode maar een gedeelte van het pensioen. Dit betekent dat uw uitkering dan ook voor een deel ingaat.> <Voor het vaststellen van uw deel van het pensioen houden wij geen rekening met deze keuze.>

<Uw ex-partner kan ervoor kiezen gedurende een bepaalde periode een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager pensioen. Andersom kan ook.> <Uw deel van het pensioen volgt deze keuze van uw ex-partner.> <Voor het vaststellen van uw deel van het pensioen houden wij geen rekening met deze keuze.>

Bij overlijden van uw ex-partner

<Als uw ex-partner overlijdt heeft u recht op een uitkering.>

<U ontvangt een uitkering als uw ex-partner overlijdt vóór zijn/haar pensioendatum. Overlijdt uw ex-partner ná zijn/haar pensioendatum dan heeft u geen recht op een uitkering.>

<U heeft alleen recht op een uitkering indien uw ex-partner overlijdt ná zijn/haar pensioendatum.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder, waarin wordt ingegaan op de situatie vóór en ná pensionering.]

Houdt het pensioen zijn waarde?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder in aanvulling op de verplichte tekst.]

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

[Indien één van de hier genoemde situaties aan de orde is, schrijft de wet voor dat u hierover communiceert. U hoeft dit echter niet per se op het <Uniform> Pensioenoverzicht te doen. Omdat het voor de hand ligt dat u in deze situatie kiest voor eigen specifieke tekst, hebben de pensioenkoepels over dit onderwerp geen voorbeeldtekst uitgewerkt.]

<Uw pensioenfonds heeft een te lage dekkingsgraad. Daarom heeft uw pensioenfonds een herstelplan opgesteld.>

<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft een aanwijzing gegeven.>

<De Nederlandsche Bank heeft een bewindvoerder aangesteld.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder ter toelichting.]

<Let op: In <jaartal> moeten wij mogelijk nog aanvullende maatregelen nemen. Dit kan betekenen dat [eigen tekst pensioenuitvoerder waarin de voorgenomen herstelmaatregel(en) worden vermeld.] U kreeg daarover een brief van ons. Via onze website houden wij u volledig op de hoogte van de actuele situatie. U ontvangt meer informatie van ons als deze maatregelen definitief worden doorgevoerd.>

Heeft u vragen?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder.]

6. Invullen Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 3

Versie premieovereenkomst (beleggingsverzekering)

Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* <eejj>

Stand per	<31.12.eejj-1> <01.01.eejj> <dd.mm.eejj>
<Pensioenuitvoerder> <Pensioenfonds>	<opf> <bpf>
	<naam verzekeraar> <naam PPI>
Pensioenovereenkomst	<premieovereenkomst>
Uw ex-partner	<ex-partner, geboren op dd.mm.eejj>
Pensioendatum van uw ex-partner	dd.mm.eejj
<Voormalig werkgever van uw ex-partner>	<werkgever>
<Herkeningsnummer>	<referentie-/polis-/herkeningsnummer>

BEWAAR UW PENSIOENOVERZICHT ZORGVULDIG. LEES OOK DE TOELICHTING. DEZE IS ONDERDEEL VAN DIT PENSIOENOVERZICHT.

<Uw pensioenregeling wordt uitgevoerd door meerdere pensioenuitvoerders. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>>

De kop Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* mag u alleen gebruiken als u het Uniform pensioenoverzicht *ex-partner* model 3 één op één volgt. U kunt de in het bovenstaande kader gehanteerde vormgeving overnemen. Het beeldmerk van het Uniform Pensioenoverzicht kan vrij van rechten worden gebruikt. In de kop van het overzicht mag u uw eigen logo plaatsen. Als u ervoor kiest een eigen model te gebruiken dan mag u de term Uniform niet gebruiken. Dit is om verwarring met het Uniform Pensioenoverzicht te voorkomen.

U kunt het jaartal vermelden waarin het pensioenoverzicht wordt verstrekt. Ingevuld moet dus bijvoorbeeld worden '2013' als de deelnemer het overzicht in juni 2013 ontvangt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* behoudt het oorspronkelijke jaartal.

De naam van de pensioenuitvoerder of van het pensioenfonds moet vermeld worden zodat de ex-partner weet waar het pensioen ondergebracht is. Als de regeling wordt uitgevoerd door een PPI en een verzekeraar, dan vermeldt u zowel de naam van de PPI als de naam van de verzekeraar. Tevens moet u dan het tekstblok <Uw pensioenregeling t/m voor meer informatie.> opnemen.

U moet aangeven welk soort overeenkomst het betreft. In dit model gaat het om een premieovereenkomst (beleggingsverzekering).

Om het voor de ex-partner aan wie dit overzicht gezonden wordt, zo duidelijk mogelijk te maken op welk pensioen dit overzicht betrekking heeft, bestaat de mogelijkheid om gegevens van de andere ex-partner en zijn (voormalig) werkgever op te nemen.

De <Pensioendatum van uw ex-partner> is van belang als het bijzonder partnerpensioen vóór en na pensioendatum verschillend is én als het verevend ouderdomspensioen is opgenomen in het UPO.

Tevens kan een eigen herkeningsnummer of kenmerk worden ingevuld. Voor de term <Herkeningsnummer> kunt u uw eigen benaming gebruiken.

Voor wie is dit pensioenoverzicht bedoeld?

Voor u

<naam gewezen partner>

<geboren op <datum>>

<burgerservicenummer>

Uiteraard is het van belang de naam van de ex-partner die dit pensioenoverzicht ontvangt, te vermelden. Aanbevolen wordt ook de geboortedatum te vermelden om de identificatie te verbeteren.

Welk pensioen kunt u verwachten?

De pensioenregeling van uw ex-partner is een premieovereenkomst waarbij voor het pensioen belegd wordt. <Op pensioendatum wordt met een deel van de beleggingswaarde voor u een uitkering bij overlijden van uw ex-partner aangekocht.> <Op pensioendatum wordt met een deel van de beleggingswaarde een uitkering bij pensionering van uw ex-partner aangekocht, waarvan een deel aan u wordt uitgekeerd. Ook wordt voor u een uitkering bij overlijden van uw ex-partner aangekocht.> Het is nu nog niet duidelijk wat de <beleggingswaarde> is op de pensioendatum.

Let op:

Alle vermelde uitkeringen zijn **bruto bedragen per jaar**. Hierover moeten dus nog premies en belasting worden betaald. <Uw pensioen wordt in <drie>maandelijkse termijnen uitgekeerd.>

Dit overzicht bevat geen informatie over uw AOW-uitkering. Wilt u meer weten over uw AOW? Kijk op www.mijnpensioenoverzicht.nl voor een totaaloverzicht van uw pensioenen en uw AOW.

Bij pensionering van uw ex-partner <optioneel>

De hier vermelde bedragen zijn voorbeelden. We weten nu nog niet welke uitkering u kunt ontvangen. Bij de pensioenindicaties is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%> op de pensioendatum.

Pensioenindicatie

U ontvangt

<vanaf <x> tot <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner>

€ .....

<vanaf <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner zolang hij/ zij leeft

€ .....

Let op: u ontvangt het pensioen alleen als uw ex-partner in leven is op de pensioendatum.

De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

De ex-partner die dit overzicht ontvangt, is geen partij van de verzekering die het bijzonder partnerpensioen (en het eventuele verevende ouderdomspensioen) financiert. Daarom wordt geen expliciete informatie over de verzekering gegeven. De informatie in dit uniform pensioenoverzicht beperkt zich tot een algemene uitleg.

U kunt ervoor kiezen om met dit uniform pensioenoverzicht de ex-partner ook te informeren over de hoogte van het verevend pensioen dat rechtstreeks aan hem/haar uitgekeerd wordt.

Er moet dan een indicatie worden gegeven van het pensioen dat met de eerder beschreven <beleggings>waarde kan worden gekocht.

Daarbij moet voor de pensioenindicaties uitgegaan worden van de door DNB in oktober gepubliceerde 25-jaars SWAP-rente van september in het voorafgaande jaar en de nu geldende overige tarieven. Dit betekent dat in het UPO 2013 de voorbeeldrekenrente vastgesteld is op 2,4%. Voor pensioenfondsen die een gedefinieerde rekenrente hanteren, wordt uitgegaan van de eigen rekenrente. De rekenrente wordt op 1 decimaal afgerond.

Ook moet rekening worden gehouden met gedeeltelijke aanwending van het bedrag voor het kopen van een uitkering bij overlijden. De bedragen genoemd bij 'Bij pensionering' en 'Bij overlijden' (zie hierna) mogen dus geen dubbeltelling bevatten.

Afhankelijk van de regeling en de keuze van de spilleeftijd worden één of twee bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om een regel weg te laten.

Dus als de regeling van de ex-partner verschillende bedragen kent (bijvoorbeeld van 62 tot 65 jaar een ander bedrag dan vanaf 65 jaar), worden beide regels ingevuld. Bij meer spilleeftijden mag de eerste regel vaker gebruikt worden.

Er is voor gekozen om hier geen verwijzing te maken met het moment waarop de ontvanger van dit UPO AOW gaat ontvangen.

Vraag	Antwoord
Indien in een beschikbare premieregeling een minimumkapitaal wordt gegarandeerd dat hoger is dan 4%, hoe wordt dit in het Uniform Pensioenoverzicht <i>ex-partner</i> verwerkt?	Om de vergelijkbaarheid van het Uniform Pensioenoverzicht <i>ex-partner</i> te bewaken is gekozen om ook hier het voorbeeldkapitaal te vermelden op basis van een rendement van 4%. In de toelichting kan het gegarandeerde minimumkapitaal worden uitgewerkt.

Vraag	Antwoord
Hoe ga ik om met deelnemers die een gebroken pensioenleeftijd hebben, bijvoorbeeld 64 jaar en 6 maanden?	In het 'Uniform Pensioenoverzicht <i>ex-partner</i> ' is er ruimte om hier zelf invulling aan te geven. Bij een gebroken pensioenleeftijd kan worden gekozen voor <x> jaar en <x> maanden.

Bij overlijden van uw ex-partner <vóór zijn/ haar pensioendatum>

Pensioenindicatie

<Als uw ex-partner voor zijn/haar pensioendatum overlijdt, komt een kapitaal beschikbaar voor een uitkering voor u. <De hoogte van het kapitaal <is afhankelijk van de datum van overlijden en>< de waarde van de beleggingen op het moment van overlijden en> bedraagt per <31.12.eeij-1.>< 01.01.eeij> € .....> Met dit kapitaal kunt u onderstaande uitkering ontvangen. Daarbij is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%>.>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

Bij overlijden van uw ex-partner ná zijn/ haar pensioendatum <optioneel>

Pensioenindicatie

<Op de pensioendatum van uw ex-partner komt een beleggingswaarde beschikbaar voor een uitkering voor u. Met een mogelijke <beleggings>waarde van € <.....> kunt u onderstaande uitkering ontvangen. Daarbij is uitgegaan van de huidige aankoopstarieven en een rentestand van <x,x%> op de pensioendatum van uw ex-partner.>

U ontvangt

<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <beëindigingsmoment>>	€ .....
<vanaf het overlijden van uw ex-partner tot uw <x>-jarige leeftijd>	€ .....
<vanaf uw <x>-jarige leeftijd zolang u leeft>	€.....

Let op: dit pensioen wordt alleen aangekocht als uw ex-partner in leven is op de pensioendatum.

De hoogte van dit pensioen is niet zeker. Het pensioen kan hoger of lager zijn. <Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.>

Als het partnerpensioen bij het eerste en tweede tekstblok verschilt, dan moeten beide tekstblokken worden opgenomen.

Als er geen verschil is tussen de uitkering bij het eerste en tweede tekstblok, kunnen deze twee tekstblokken worden samengevoegd tot één tekstblok met het kopje 'Bij uw overlijden'.

Als er alleen sprake is van een partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum moet u beide tekstblokken opnemen. Het eerste tekstblok moet u in dat geval gebruiken om zichtbaar te maken dat er geen aanspraken zijn vóór de pensioendatum door in dit tekstblok bedragen van nul euro in te vullen.

De term 'mogelijke beleggingswaarde' wordt gebruikt als het kapitaal afhankelijk is van de waarde van de beleggingen. Als dit niet het geval is, moet u de term 'waarde' gebruiken.

Let op: Als een deelnemer te zijner tijd gebruik maakt van de mogelijkheid om de pensioendatum te vervroegen, kan de situatie ontstaan dat er gedurende die periode tot aan de pensioenrichtleeftijd geen recht is op partnerpensioen.

Het ingangsmoment zal veelal het moment van overlijden zijn; het beëindigingsmoment kan regelingsspecifiek worden ingevuld. Er kunnen ook andere (omslag)momenten zijn die relevant zijn voor het recht op de uitkering. Als dit het geval is, kunt u die vermelden op het pensioenoverzicht.

Er zijn drie regels om (de verschillende onderdelen van) de uitkering te vermelden. Regels die niet worden gevuld kunnen vervallen.

Houdt uw pensioen zijn waarde?

[Hier neemt u de verplichte tekst op zoals beschreven in de ministeriële regeling. Zie ook de website van de AFM voor mogelijke ontwikkelingen rondom deze tekst.]

U moet hier de verplichte tekst voor de betreffende pensioenregeling vermelden. Maakt u gebruik van de mogelijkheid om ook het verevende ouderdomspensioen te communiceren, en de toeslagregeling voor het ouderdomspensioen wijkt af van die van het bijzonder partnerpensioen, dan moet u beide teksten opnemen. Ook als de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum, neemt u beide teksten op.

U kunt een verband leggen tussen beide teksten door te beginnen met 'Voor de uitkering bij pensionering van uw ex-partner geldt dat...' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner geldt dat...'.

In het geval dat de toeslagregeling van het bijzonder partnerpensioen vóór de pensioendatum anders is dan na de pensioendatum beginnen de teksten met 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner vóór de pensioendatum geldt dat...' en 'Voor de uitkering bij overlijden van uw ex-partner na de pensioendatum geldt dat...'.

Let op: Als het toeslagbeleid wordt gewijzigd, moet de ex-partner binnen drie maanden hierover worden geïnformeerd.

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

<Vanwege de te lage dekkingsgraad is bij <naam pensioenuitvoerder> een herstelplan opgesteld.>
<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft <naam pensioenuitvoerder> een aanwijzing gegeven.>
<De Nederlandsche Bank heeft bij <naam pensioenuitvoerder> een bewindvoerder aangesteld.>
Kijk in de toelichting <op blz.> voor meer informatie.

Als één van bovenstaande situaties van toepassing is moet dat worden meegedeeld. Dat hoeft echter niet op het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* en ook niet volgens bovenstaand format. Het verstrekken van deze informatie in het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* is alleen zinvol als de maatregelen nog van toepassing zijn op het moment van verstrekken van het Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner*. Daarom is dit onderdeel als optioneel weergegeven.

Heeft u vragen?

Neem voor meer informatie contact op met <naam pensioenuitvoerder> <de verzekeringsadviseur>, bereikbaar op telefoonnummer ..... <en via <e-mailadres>>. <Op onze website [www.....](#) kunt u de antwoorden vinden op veelgestelde vragen.>

Dit pensioenoverzicht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Wij zijn uitgegaan van de ons bekende gegevens en het pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van <....>.>

Aanbevolen wordt om in het eerste tekstblok zo concreet mogelijk te vermelden waar de deelnemer terecht kan met vragen. In ieder geval moet het telefoonnummer en bij voorkeur ook het e-mail-adres vermeld worden.

Het tweede tekstblok neemt u over.

7. Invullen Voorbeeld Toelichting Uniform Pensioenoverzicht *ex-partner* model 3

Versie premieovereenkomst (beleggingsverzekering)

Hoe gaat u om met de toelichting bij het Uniform Pensioenoverzicht?

Precies als in voorgaande jaren is de toelichting in 2013 een verplicht onderdeel van het Uniform Pensioenoverzicht. Wel bent u voor een belangrijk deel vrij om die toelichting te vullen met uitleg waarvan u als uitvoerder weet dat juist die voor uw deelnemers van belang is.

Er zijn enkele zaken waarin u niet vrij bent als u dit best practice model hanteert:

1. Waar in het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht verwezen wordt naar de toelichting, geeft u in uw toelichting altijd uitleg over de desbetreffende begrippen. Waar de verwijzing naar de toelichting binnen een optie is geformuleerd, geldt deze verplichting natuurlijk alleen als de optie van toepassing is.
2. Als u begrippen toelicht, neemt u de letterlijke tekst over van de (rode) hoofdkoppen die horen bij de passages in het Uniform Pensioenoverzicht waarop uw toelichting betrekking heeft. Zo voorkomt u dat uw toelichting een zoekplaatje voor de lezer wordt.
3. Bij de begrippen die u toelicht, houdt u om diezelfde reden de volgorde aan waarin het cijferdeel van het Uniform Pensioenoverzicht die begrippen behandelt.

Verder wordt dringend aanbevolen om aandacht te besteden aan de effecten die de keuzemogelijkheden (vervroeging, uitstel en/of hoog/laag) hebben voor het verevende ouderdomspensioen dat uitgekeerd wordt aan de *ex-partner* (als u gebruik maakt van de mogelijkheid dat pensioen te communiceren).

Vraag	Antwoord
In het Uniform Pensioenoverzicht wordt op enkele plaatsen de term 'pensioenreglement' gebruikt om te verwijzen naar het document waarin een bepaald onderdeel van de pensioenregeling is vastgelegd. Mag de term 'pensioenreglement' worden vervangen door de naam van een ander document waarin het betreffende onderdeel is geregeld?	Het Uniform Pensioenoverzicht moet voor de deelnemer helder en begrijpelijk zijn. Daarom is het toegestaan om in plaats van 'pensioenreglement' de terminologie te gebruiken die aansluit bij het document waarin het betreffende onderdeel van de regeling is vastgelegd.

Voorbeeld Toelichting <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner* Model 3

<Premieovereenkomst>

Wat heeft u aan het <Uniform> Pensioenoverzicht *ex-partner*?

Uw *ex-partner* heeft pensioen opgebouwd bij [naam pensioenuitvoerder.] U en uw *ex-partner* hebben afspraken gemaakt over de verdeling van het pensioen van uw *ex-partner*. Daarom ontvangt u één keer <per jaar> <in de <vijf> <...> jaar een pensioenoverzicht. <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt bij pensionering van uw *ex-partner*. Hierop staan ook de bedragen die u krijgt indien uw *ex-partner* overlijdt.> <Op dit pensioenoverzicht staan de bedragen die u ontvangt als uw *ex-partner* overlijdt.>

Wij adviseren u om dit overzicht te bewaren, samen met de overzichten die u van andere pensioenuitvoerders ontvangt. Zo houdt u een helder overzicht van uw pensioen. Op www.pensioenkijs.nl vindt u algemene informatie over pensioen.

Welk pensioen kunt u verwachten?

[Desgewenst eigen tekst pensioenuitvoerder over het waarom van de vermelding van bruto bedragen op het UPO en mogelijk beschikbare hulpmiddelen voor bruto-netto berekening.]

De pensioenregeling van uw *ex-partner* is een premieovereenkomst waarbij voor het pensioen belegd wordt. <Op de pensioendatum wordt met een deel van de beleggingswaarde voor u een uitkering bij overlijden van uw *ex-partner* aangekocht.> <Op de pensioendatum wordt met een deel van de beleggingswaarde een uitkering bij pensionering van uw *ex-partner* aangekocht, waarvan een deel aan u wordt uitgekeerd. Ook wordt voor u een uitkering bij overlijden van uw *ex-partner* aangekocht.>

Het is nu nog niet duidelijk wat de <beleggings>waarde is op de pensioendatum. De mogelijke <beleggings>waarde is berekend met een voorbeeldrendement. Het daadwerkelijke rendement hangt af van de koersontwikkelingen van de beleggingen. De uiteindelijke <beleggings>waarde kan dus hoger of lager zijn.

<Bij pensionering van uw *ex-partner*>

Pensioenindicatie

Daarbij is gerekend met de tarieven die nu gelden en de rentestand die op het pensioenoverzicht staat. <[indien uniforme rekenrente] Deze rentestand is een voorbeeldrente die jaarlijks in oktober vastgesteld wordt en zoveel mogelijk aansluit bij de rentestand in de markt op dat moment. Als de jaarlijkse rente schommelt, leidt dat jaarlijks tot andere pensioenindicaties.>

Ook de tarieven kunnen in de loop van de tijd veranderen. <[indien uniforme rekenrente] Bij de daadwerkelijke aankoop van pensioen gaan we uit van de tarieven en rentestand die op dat moment gelden.><[indien gedefinieerde rekenrente] Bij de daadwerkelijke aankoop van pensioen gaan we uit van de tarieven die op dat moment gelden.> Uw pensioen gaat in op de <eerste> dag <van de maand> <na de maand> dat u de pensioenleeftijd bereikt.

Belangrijke wijziging in de pensioenindicaties <optioneel>

In eerdere pensioenoverzichten werden de pensioenindicaties berekend met een vaste rente van 4,0%. <[indien uniforme rekenrente] Voortaan wordt de rente waarmee gerekend wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. U krijgt zo een actuele indicatie van de uitkering na pensionering. Als de jaarlijkse rente schommelt, leidt dat jaarlijks tot andere pensioenindicaties.> <[Indien gedefinieerde rekenrente] Voortaan wordt de rente waarmee gerekend wordt, berekend aan de hand van de rente die voor uw pensioenregeling is vastgesteld. U krijgt zo een actuele indicatie van de uitkering na pensionering. Als de rente <x> jaarlijks schommelt, leidt dat tot andere pensioenindicaties.>

<In dit overzicht is gerekend met een rente van x,x%. Deze rente kan anders zijn dan 4,0%. De pensioenindicatie in dit overzicht kan daarom afwijken van de pensioenindicatie in eerdere pensioenoverzichten.>

Het voorbeeldrendement waarmee de mogelijke beleggingswaarde op de pensioendatum wordt berekend blijft 4,0%.

U ontvangt dit pensioen niet of niet meer indien u of uw ex-partner overlijdt.

<<Uw ex-partner kan <langer doorwerken> <of> <eerder met pensioen gaan> dan de standaard pensioenleeftijd van <65> <...> jaar. <Indien uw ex-partner eerder met pensioen gaat, gaat het pensioen dat u ontvangt ook eerder in. Indien uw ex-partner langer doorwerkt, gaat het pensioen dat u ontvangt ook later in.>. Onder normale omstandigheden is de uitkering op een eerdere pensioendatum lager en bij een latere pensioendatum hoger. Maar dat is niet zeker! Het is nu nog niet duidelijk wat de <beleggings>waarde is op de eerdere of latere pensioendatum.

Ook kan uw ex-partner gedeeltelijk met pensioen gaan>. <Hij of zij ontvangt dan gedurende een bepaalde periode maar een gedeelte van het pensioen. Dit betekent dat uw uitkering dan ook voor een deel ingaat.> <Voor het vaststellen van uw deel van het pensioen houden wij geen rekening met deze keuze.>

<Uw ex-partner kan ervoor kiezen gedurende een bepaalde periode een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager pensioen. Andersom kan ook.> <Uw deel van het pensioen volgt deze keuze van uw ex-partner.> <Voor het vaststellen van uw deel van het pensioen houden wij geen rekening met deze keuze.>

Bij overlijden van uw ex-partner

<Als uw ex-partner overlijdt heeft u recht op een uitkering.>

<U ontvangt een uitkering als uw ex-partner overlijdt vóór zijn/haar pensioendatum. Overlijdt uw ex-partner ná zijn/haar pensioendatum dan heeft u geen recht op een uitkering.>

<U heeft alleen recht op een uitkering indien uw ex-partner overlijdt ná zijn/haar pensioendatum.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder, waarin wordt ingegaan op de situatie vóór en ná pensionering.]

Houdt het pensioen zijn waarde?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder in aanvulling op de verplichte tekst.]

Bijzondere omstandigheden <optioneel>

[Indien één van de hier genoemde situaties aan de orde is, schrijft de wet voor dat u hierover communiceert. U hoeft dit echter niet per se op het <Uniform> Pensioenoverzicht te doen. Omdat het voor de hand ligt dat u in deze situatie kiest voor eigen specifieke tekst, hebben de pensioenkoepels over dit onderwerp geen voorbeeldtekst uitgewerkt.]

<Uw pensioenfonds heeft een te lage dekkingsgraad. Daarom heeft uw pensioenfonds een herstelplan opgesteld.>

<<De Nederlandsche Bank> <De Autoriteit Financiële Markten> heeft een aanwijzing gegeven.>

<De Nederlandsche Bank heeft een bewindvoerder aangesteld.>

[Eigen tekst pensioenuitvoerder ter toelichting.]

Heeft u vragen?

[Eigen tekst pensioenuitvoerder.]